

MOLĖTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS

ORGANIZACIJŲ POREIKIŲ TYRIMAS

2023



TURINYS

IVADAS	3
ORGANIZACIJŲ SOCIODEMOGRAFINĖ CHARAKTERISTIKA	4
TYRIMO REZULTATAI	5
UŽDARI KLAUSIMAI	5
1. VEIKLOS IŠŠŪKIAI.....	5
2. BENDRADARBIAVIMAS.....	5
3. PAJAMOS	6
4. SOCIALINĖS IR KULTŪRINĖS PROBLEMOS.....	7
ATVIRI KLAUSIMAI	12
PRIEDAS	14

IVADAS

Molėtų rajono vietos veiklos grupės „Keisdamiesi keičiame“ (VVG) teritorijos organizacijų tyrimas atliktas siekiant nustatyti strateginius teritorijos plėtros poreikius. Tyrimo tikslas yra atskleisti, kaip organizacijų atstovai vertina teritorijos socialinio, ekonominio (verslo) ir kultūrinio sektorių situaciją ir išsiaiškinti, kokias galimas šių sektorių vystymo ir paramos kryptis laikytų prioritetinėmis.

Tyrimas vykdytas 2023 m. kovo 16–27 dienomis.

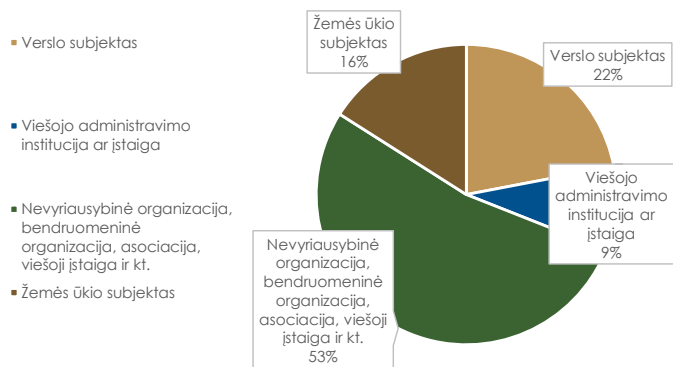
Tyrimo tikslinė grupė – Molėtų rajono VVG teritorijoje veikiančios organizacijos.

Tyrimo imtis – 32 respondentai iš 12 Molėtų rajono VVG teritorijos seniūnijų.

Tyrimo metodas – anketinė apklausa.

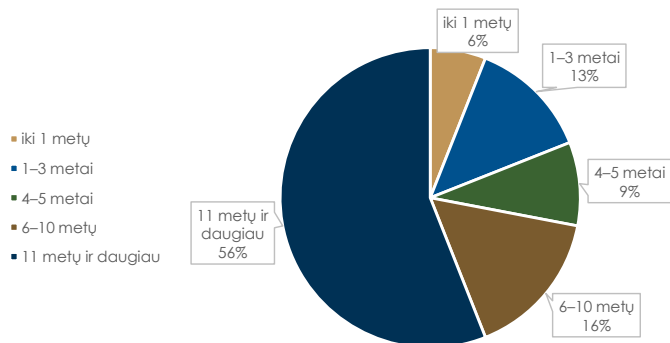
ORGANIZACIJŲ SOCIODEMOGRAFINĖ CHARAKTERISTIKA

Molėtų rajono VVG teritorijos organizacijų tyrime dalyvavo 32 respondentai. Daugiau nei pusė respondentų – nevyriausybinių, bendruomeninių organizacijų, asociacijų, viešųjų įstaigų ir kt. atstovai (53 proc.). Verslo subjektų apklausoje dalyvavo kiek daugiau nei penktadalis (22 proc.). Mažiau apklausta žemės ūkio subjektų (16 proc.) ir viešojo administravimo institucijų ar įstaigų (9 proc.) atstovų. Apklausoje dalyvių pasiskirstymas pagal organizacijos tipą pavaizduotas diagramoje (1 pav.).



1 pav. Organizacijų tipai.

Reikšminga dalis dalyvavusių apklausoje atstovavo organizacijoms, veikiančioms bent 11 metų (56 proc.). Nedaug apklausta jaunų organizacijų, veikiančių iki 1 metų (6 proc.).



2 pav. Organizacijų veiklos laikotarpis.

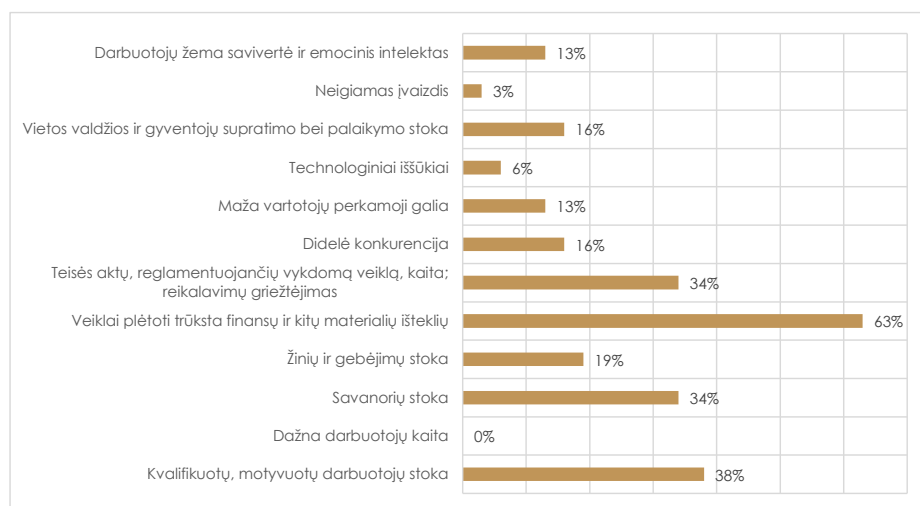
TYRIMO REZULTATAI

UŽDARI KLAUSIMAI

1. VEIKLOS IŠŠŪKIAI

Apklausoje dalyvių paklausta, su kokiais veiklos iššūkiais jiems tenka susidurti dažniausiai. Respondentai turėjo galimybę nurodyti iki 3 atsakymų.

Dažniausi veiklos iššūkiai, anot respondentų – finansų ir kitų materialių išteklių trūkumas (63 proc.), kvalifikuotų, motyvuotų darbuotojų stoka (38 proc.), savanorių stoka (34 proc.), teisės aktų, reglamentuojančių vykdomą veiklą, kaita ir reikalavimų griežtėjimas (34 proc.) (3 pav.). Anot apklaustųjų, darbuotojų kaita problemų nesukelia (0 proc.), taip pat tik retas susiduria su neigiamu įvaizdžio problema (3 proc.).



3 pav. Organizacijų veiklos iššūkiai.

2. BENDRADARBIAVIMAS

Apklausoje domėtasi, ar respondentai bendradarbiauja su kitomis įmonėmis, organizacijomis, vietos valdžia.

Didžioji dauguma (84 proc.) respondentų nurodė bendradarbiaujantys su kitomis įmonėmis, organizacijomis, vietos valdžia. Apklausoje dalyvių paprašyta įvardyti, su kuo

bendradarbiauta ir nurodyti bendradarbiavimo turinį. Respondentai turėjo galimybę pasirinkti keletą bendradarbiavimo formų su kiekviena iš siūlomų organizacijų/įstaigų.

Remiantis apklausos dalyvių atsakymais, daugiausiai bendradarbiauta su rajono savivaldybės administracija, seniūnijomis (19 proc.), kurios dažniausiai prisidėjo prie veiklos finansavimo (38 proc.) ir organizavimo, vykdymo (32 proc.); Molėtų r. VVG (16 proc.), daugiausiai prisidėjusios žiniomis, patirtimi, gebėjimais (34 proc.) ir finansiškai (28 proc.); verslo atstovais (13 proc.), prisidėjusiais prie veiklos finansavimo (40 proc.) bei organizavimo ir vykdymo (28 proc.).

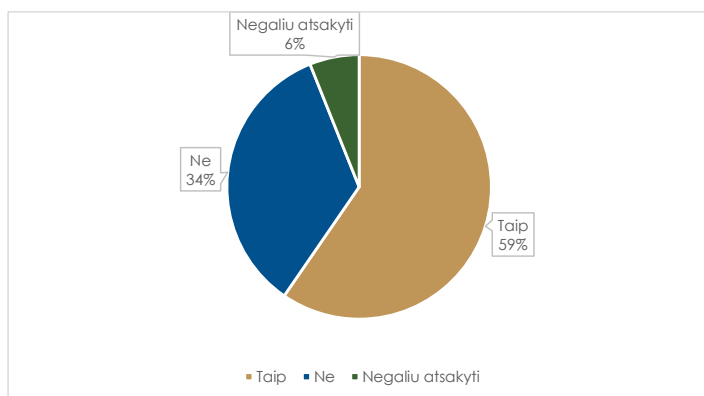
Bendradarbiavimo turinys	Rajono savivaldybės administracija, seniūnijos	Rajono savivaldybės administracija, pavaldžios įstaigos	Molėtų r. VVG	Bendruomeninės organizacijos	Jaunimo ir su jaunimu dirbančios organizacijos	Kitos NVO	Verslo atstovai	Ūkininkai
Prisidedama prie veiklos organizavimo ir vykdymo	32%	48%	19%	47%	41%	33%	28%	29%
Prisidedama žiniomis, patirtimi ir gebėjimais	11%	17%	34%	26%	32%	19%	8%	6%
Prisidedama patalpomis, įranga, technologijomis	11%	22%	6%	0%	5%	5%	4%	6%
Pridedama prie veiklos finansavimo	38%	4%	28%	0%	5%	5%	40%	35%
Kitas prisidėjimas	8%	9%	13%	26%	18%	38%	20%	24%
Bendradarbiavimas su organizacijomis	19%	12%	16%	10%	11%	11%	13%	9%

1 lentelė. Organizacijų bendradarbiavimas.

3. PAJAMOS

Apklausa dalyvių paklausta, ar jų organizacija įgyvendino Europos Sąjungos ir kitų fondų finansuojamus projektus per pastaruosius 3 metus.

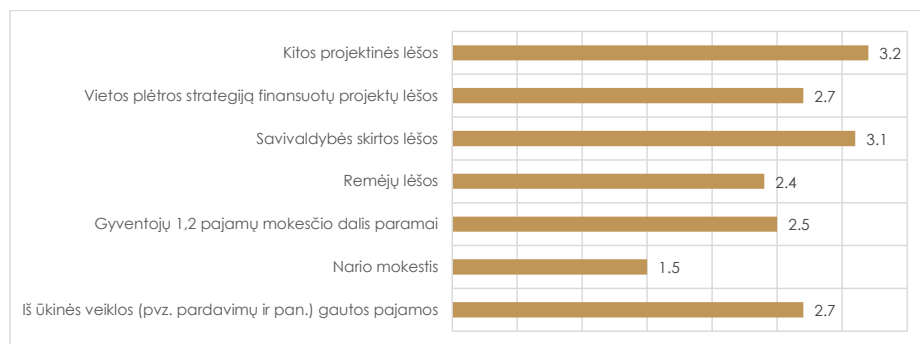
Remiantis apklausos duomenimis, ES ir kitų fondų finansuojamus projektus įgyvendino daugiau nei pusė respondentų (59 proc.) respondentų, nevykdę projektų nurodė trečdalis apklaustųjų (34 proc.).



4 pav. ES ir kitų fondų finansuojami projektai.

Respondentų paprašyta įvertinti per paskutinius 3 metus gautų organizacijos/įmonės įplaukų (pajamų) šaltinių svarbą skalėje nuo 1 iki 5. Vertinant duomenis išvestas balų vidurkis.

Apklausoje duomenimis, reikšmingiausios organizacijų pajamos yra projektinės lėšos (3,2 balo), savivaldybės lėšos (3,2 balo), taip pat iš ūkinės veiklos (pvz. pardavimų ir pan.) gautos pajamos (2,7 balo) ir pagal vietos plėtros strategiją (VPS) finansuotų projektų lėšos (2,7 balo).

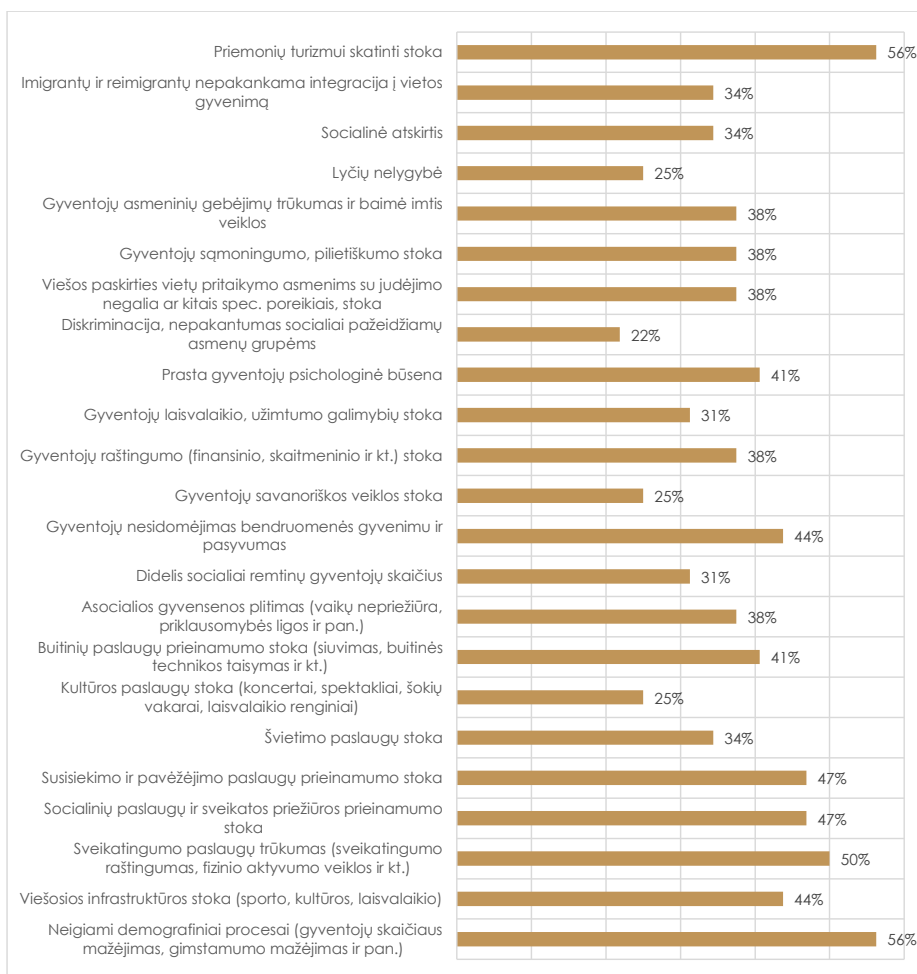


5 pav. Organizacijų įplaukos.

4. SOCIALINĖS IR KULTŪRINĖS PROBLEMOS

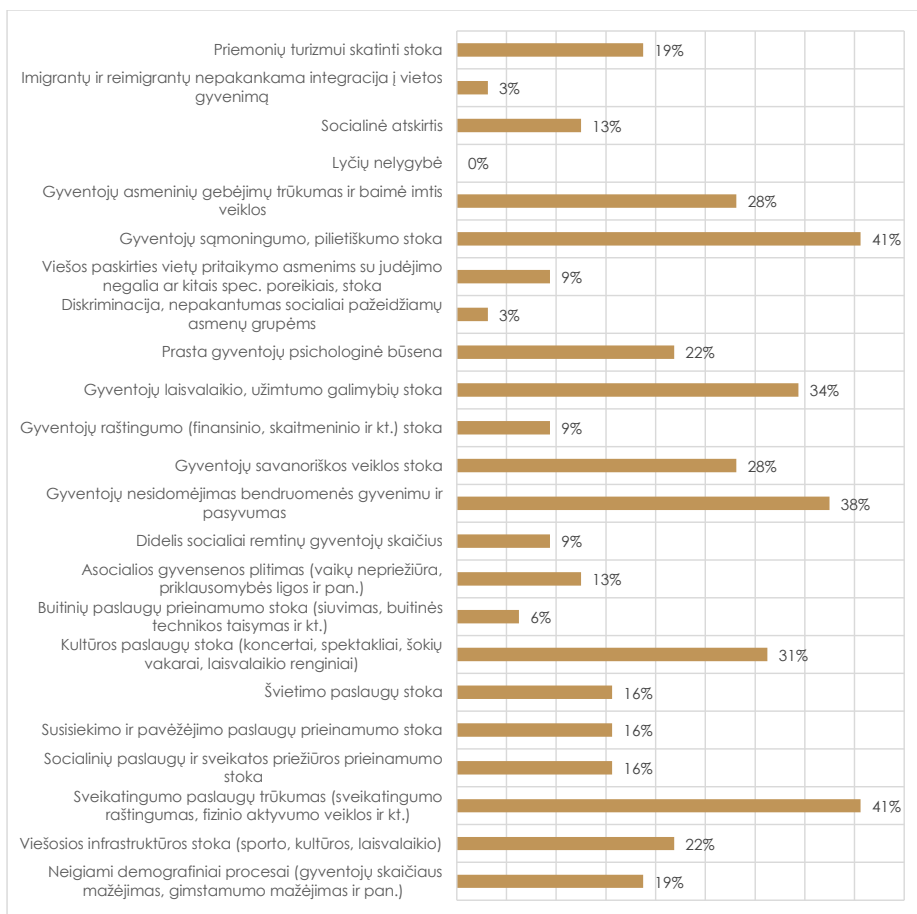
Respondentų klausta, kokias, jų nuomone, aktualias su vietos socialine, kultūrine plėtra ir ekonomikos plėtra, aplinkosauga susijusias problemas galėtų prisidėti rengiama vietos plėtros strategija ir respondentų organizacija. Respondentai turėjo galimybę pažymėti iki 5 problemų iš išvardytų.

Pasak apklausos dalyvių, vietos plėtros strategija galėtų prisidėti sprendžiant problemas dėl neigiamų demografinių procesų (gyventojų skaičiaus mažėjimo, gyventojų vidutinio amžiaus didėjimo, gimstamumo mažėjimo, mirtingumo didėjimo) (56 proc.), priemonių turizmui stoka (56 proc.) ir sveikatingumo paslaugų trūkumo (gyventojų sveikatingumo raštingumo, kokybiško maisto gamybos ir tiekio, fizinio aktyvumo veiklų) (50 proc.). Šių problemų sprendimas reikšmingai prisidėtų prie vietos gyventojų gerovės kūrimo ir Molėtų VVG teritorijos, kaip patrauklios naujiems gyventojams ir turistams, įvaizdžio kūrimo.



6 pav. Socialinės ir kultūrinės problemos (VPS).

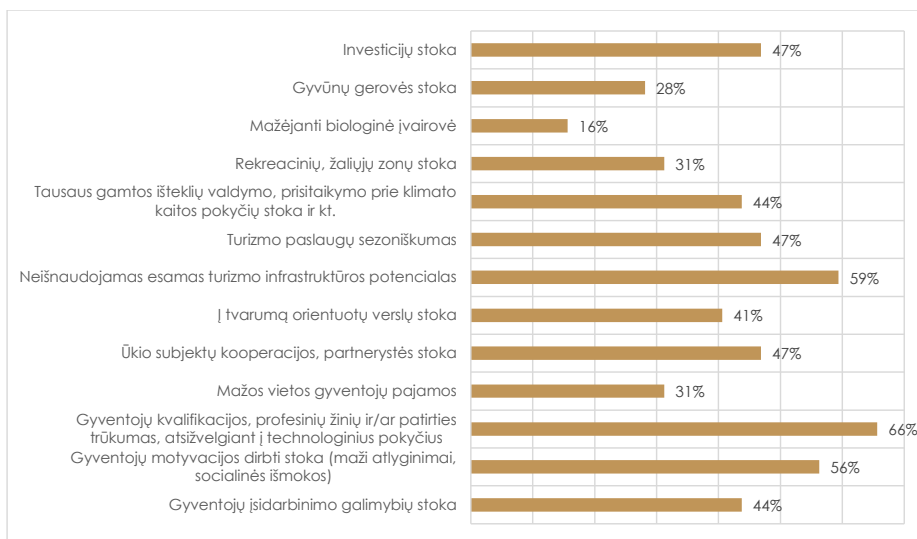
Organizacija galėtų prisidėti sprendžiant gyventojų sąmoningumo, pilietiškumo (41 proc.), nesidomėjimo bendruomenės gyvenimu, pasyvumo (38 proc.) bei, kaip ir VPS, sveikatingumo paslaugų trūkumo (41 proc.) problemas. Taigi, pasak respondentų, organizacijos galėtų turėti įtakos aktyvinant gyventojus ir kuriant veiklias bei pilietiškas bendruomenes Molėtų rajono kaimiškose vietovėse.



7 pav. Socialinės ir kultūrinės problemos (organizacija).

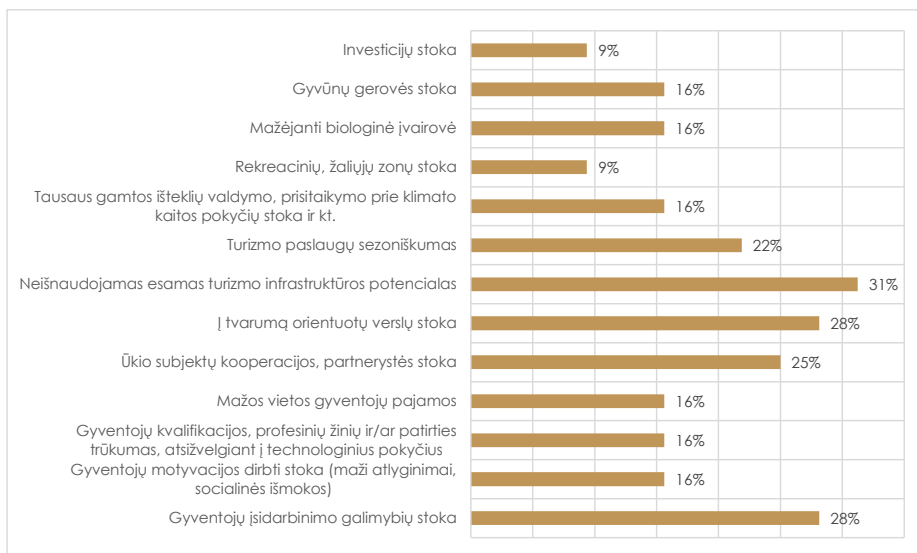
Rinkdamiesi iš ekonomikos plėtros, aplinkosaugos problemų, respondentai atkreipė dėmesį, kad rengiama vietos plėtros strategija galėtų prisidėti sprendžiant problemas dėl gyventojų kvalifikacijos, profesinių žinių ir patirties stokos, atsižvelgiant į technologinius pokyčius (66 proc.), neišnaudojamo esamos turizmo infrastruktūros potencialo (59 proc.) ir

gyventojų motyvacijos dirbti stokos (mažų atlyginimų, nepasitikėjimo savimi, socialinių išmokų) (56 proc.). Pažymėtina, kad gyventojų kvalifikacijos stoka ir maža motyvacija dirbti yra glaudžiai tarpusavyje susijusios problemos, tad kryptingas jų sprendimas galėtų prisidėti prie ekonominės situacijos gerinimo ir šiuolaikiškų darbo vietų kūrimo, taip išnaudojant teritorijos potencialą turizmo bei kitose srityse.



8 pav. Ekonomikos ir aplinkosaugos problemos (VPS).

Organizacijos, pasak apklaustųjų, kaip ir VPS, galėtų prisidėti sprendžiant neišnaudojamos turizmo infrastruktūros problemas (31 proc.), taip pat gyventojų įsidarbinimo galimybių stokos (28 proc.) ir į tvarumą orientuotų verslų trūkumo (28 proc.) iššūkius. Atkreiptinas dėmesys, kad respondentai pažymi tvarumo svarbą, taigi, organizacijos yra suinteresuotos vykdyti veiklą atsižvelgiant į šiuolaikines darnaus vystymosi ir tausaus gamtos išteklių naudojimo tendencijas.

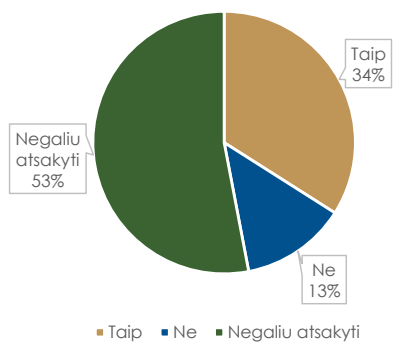


9 pav. Ekonomikos ir aplinkosaugos problemos (organizacijos).

10

5. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA

Maždaug trečdalis (34 proc.) respondentų atsakė ketinantys teikti paraišką vietos projekto finansavimui iš 2023–2027 m. vietos plėtros strategijos lėšų, maždaug dešimtdalis (13 proc.) paraiškų teikti neketino. Tiesa, didžioji dalis respondentų (53 proc.) dar tik svarstė šią galimybę.



ATVIRI KLAUSIMAI

Organizacijai/įmonei vykdomą ar planuojamą veiklą pakelti į aukštesnį lygį padėtų (keletas atsakymų):

- Tikslingi mokymai, patirties sklaida.
- Finansinio išsprūsimas stiprinimas.
- Lyderystės ugdymas (įvairūs mokymai).
- Sezonškumo mažinimas, infrastruktūros gerinimas.
- Įvaizdžio apie žemės ūkį keitimas ir stabilumas teisės aktų srityje.
- Aktyvūs savanoriai ir didesnis finansavimas.
- Stipresni partneriai, pasitikėjimas vykdoma veikla, platesnis gyventojų požiūris į gyvenimą.
- Geresnis susiseikimas, geresnė kelių priežiūra visais metų laikais.

Naujovės (inovacijas) galima būtų taikyti, siekiant spręsti aktualias su vietos socialine, kultūrine plėtra ir ekonomikos plėtra, aplinkosauga susijusias problemas (keletas atsakymų):

- Įvairios aplinkosaugos technologijos.
- Veiklos ir verslo projektai, kooperacijos aktyvinimas.
- Galėtų būti aktyvaus laisvalaikio praleidimo pramoga Molėtų raj. – orientacinės varžybos dviračiais, ar/ir elektriniais paspirtukais.
- Ne visada ir ne viskam reikalingos inovacijos. Kartais paprasti apčiuopiami, bet pamiršti dalykai patiriami ir pateikiami naujai (bet ne būtinai su inovacija) yra stipriau nei bet kokia inovacija, juolab žmonės labai greitai nutolo nuo realybės, tikrų pojūčių ir santykio su aplinka naudodami inovacijas.
- Daugiau dėmesio skirti švietimo tinklo modernizavimui, sveikatinimo didinimui, gyventojų užimtumo didinimui.
- Bendradarbiauti tikslingai, susidėlioti veiklos planus, bendrai dėlioti biudžeto lėšas, pasitikėti ir stiprinti iniciatyvas, kad jos vystytųsi, o ne merdėtų.
- Palankių sąlygų vietinėms elektros energijos jėgainėms kurti.

Vietos projektai iš 2023–2027 m. vietos plėtros strategijos lėšų (keletas atsakymų):

- Planuoju plėsti savo veiklą aplinkosaugos tema, įvedant įvairias technologijas, kurios galėtų būti pritaikytos nuo namų ūkių iki didelių verslo subjektų, ūkių.
- Verslo plėtros, įtraukti dviračius ir elektrinius paspirtukus
- Turizmo, sveikatinimo paslaugos
- Sveikatinimo ar sveikatingumo
- Neformalaus švietimo, stovyklų, terapijų, asmeninio augimo ir nuoseklaus tobulėjimo, socialinio rato skatinimo įtraukiant gamybą, turizmo ar laisvalaikio veiklas

- Bendruomenės telkimas bendros rekreacinės erdvės kūrimui, keičiant šienaujamas pievas į želdynus ir meno kūriniais puoštas erdves, steigiant darbo vietas ir jas įveiklinant bendram rajono gerbūviui gerinti.

PRIEDAS



Molėtų rajono savivaldybės organizacijų/įmonių poreikių tyrimas

Molėtų rajono VVG „Keisdamiesi keičiame“ rengia **vietos plėtros strategiją 2023–2027 m.**, kuria bus siekiama stiprinti rajono kaimiškąsias vietas remiantis vietos stiprybėmis ir pranašumais bei atliepti svarbiausius organizacijų poreikius.

Analizuojant Molėtų rajono socialinę, ekonominę situaciją, atliekamas **organizacijų/įmonių nuomonės tyrimas – anoniminė apklausa**. Jūsų nuomonė labai svarbi formuojant pagrindines kaimiškų vietovių plėtros kryptis, kurios bus įgyvendinamos per vietos organizacijų ir įstaigų, verslo ir ūkio subjektų vykdomus projektus, tad prašome atvirai ir nuoširdžiai atsakyti į žemiau pateiktus klausimus.

Tikimės Jūsų atsakymų iki **2023 m. kovo 27 d.**

1. Kokiam tipui priskirtumėte savo organizaciją/įmonę?

- Verslo subjektas
- Žemės ūkio subjektas
- Viešojo administravimo institucija ar įstaiga
- Nevyriausybinių organizacijų, bendruomeninių organizacijų, asociacijų, viešųjų įstaigų ir kt.
- Kita (nurodykite): _____

2. Kiek metų Jūsų organizacija/įmonė aktyviai veikia?

- iki 1 metų
- 1-3 metai
- 4-5 metai
- 6-10 metų
- 11 metų ir daugiau

3. Kokios pagrindinės Jūsų organizacijos/įmonės veiklos?

Commented [KR1]: Nedėjau atsakymų, įvairios sritys, manau, kad tai nebūtinai aktualu

4. Su kokiais veiklos iššūkiais susiduriate dažniausiai (nurodykite iki 3 atsakymų)?

- Technologiniai iššūkiai
- Maža vartotojų perkamoji galia
- Didelė konkurencija
- Veiklai plėtoti trūksta finansų ir kitų materialių išteklių
- Kvalifikuotų, motyvuotų darbuotojų stoka
- Dažna darbuotojų kaita
- Savanorių stoka
- Žinių ir gebėjimų stoka
- Darbuotojų žema savivertė ir emocinis intelektas
- Teisės aktų, reglamentuojančių vykdomą veiklą, kaita; reikalavimų griežtėjimas
- Vietos valdžios ir gyventojų palaikymo stoka
- Neigiamas įvaizdis
- Kita (nurodykite): _____

5. Nurodykite, kas padėtų Jūsų organizacijai/įmonei vykdomą ar planuojamą veiklą pakelti į aukštesnį lygį?

--

6. Ar Jūsų organizacija/įmonė bendradarbiauja su kitomis įmonėmis, organizacijomis, vietos valdžia?

Taip

Ne

7. Jei 6 klausime, pasirinkote „Taip“, nurodykite, su kuo bendradarbiaujate ir koks bendradarbiavimo turinys?

	Pridedama prie veiklos organizavimo ir vykdymo	Pridedama žiniomis, patirtimi ir gebėjimais	Pridedama patalpomis, įranga, technologijomis	Pridedama prie veiklos finansavimo	Kitas prisidėjimas
Rajono savivaldybės administracija, seniūnijos					
Rajono savivaldybės administracijai pavaldžios įstaigos (pvz., kultūros, švietimo, socialinių paslaugų ir kt.)					
Rajono vietos veiklos grupė (VVG)					
Bendruomeninės organizacijos					
Jaunimo ir su jaunimu dirbančios organizacijos					
Kitos NVO					
Verslo atstovai					
Ūkininkai					
Kita (nurodykite):					

8. Ar Jūsų organizacija per pastaruosius 3 metus yra įgyvendinusi ES ir kitų fondų finansuojamus projektus?

Taip

Ne

Negaliu atsakyti

9. Įvertinkite Jūsų organizacijos įplaukų (pajamų) šaltinių svarbą per paskutinius 3 metus (įvertinkite kiekvieną teiginį nuo 1 iki 5, kai 5 – labai svarbus, 1 – nesvarbus).

	Svarba (nuo 1 iki 5)					
	1	2	3	4	5	neaktualu
Iš ūkinės veiklos (pvz., pardavimų ir pan.) gautos pajamos						
Nario mokesčiai						
Gyventojų 1, 2% pajamų mokesčio dalis paramai						
Rėmėjų lėšos						
Savivaldybės skirtos lėšos						
Pagal vietos plėtros strategiją finansuotų projektų lėšos						
Kitos projektinės lėšos						
Kitos pajamos						

10. A. Nurodykite, Jūsų nuomone, aktualiausias su vietos socialine/kultūrine plėtra susijusias problemas, prie kurių sprendimo galėtų prisidėti:

1) rengiama vietos plėtros strategija,

2) Jūsų organizacija/įmonė?

(pažymėkite Jūsų nuomone iki 5 aktualiausių problemų, prie kurių sprendimo prisidėtų VPS ir/ar Jūsų įmonė/organizacija. Pasirinkimai gali ir nesutapti!)

	Vietos strategija	plėtros	Jūsų įmonė/organizacija
1. Neigiami demografiniai procesai (gyventojų skaičiaus mažėjimas, gimstamumo mažėjimas, mirtingumo didėjimas ir pan.)			
2. Viešosios infrastruktūros stoka (sporto, kultūros, laisvalaikio)			
3. Viešos paskirties ir masinio lankomumo vietų pritaikymo asmenims su judėjimo negalia ar kitais spec. poreikiais, stoka			
4. Sveikatingumo paslaugų trūkumas (gyventojų sveikatingumo raštingumas, kokybiško maisto gamyba ir tiekimas, fizinio aktyvumo veiklos)			
5. Socialinių paslaugų ir sveikatos priežiūros prieinamumo stoka			
6. Susisiekimo ir pavėžėjimo paslaugų prieinamumo stoka			
7. Švietimo paslaugų stoka			
8. Kultūros paslaugų stoka (koncertai, spektakliai, šokių vakarai, laisvalaikio renginiai ir kita)			
9. Buitinių paslaugų prieinamumo stoka (siuvimas, kirpimas, avalynės, buitinės			

technikos taisymas ir kita)		
10. Asocialios gyvensenos plitimas (vaikų nepriežiūra, priklausomybės ligos ir pan.)		
11. Didelis socialiai remtinų gyventojų skaičius		
12. Gyventojų nesidomėjimas bendruomenės gyvenimu ir pasyvumas		
13. Gyventojų sąmoningumo, pilietiškumo stoka		
14. Gyventojų asmeninių gebėjimų trūkumas ir baimė imtis veiklos		
15. Gyventojų savanoriškos veiklos stoka		
16. Lyčių nelygybė		
17. Socialinė atskirtis		
18. Imigrantų ir reemigrantų nepakankama integracija į vietos gyvenimą		
19. Priemonių turizmui skatinti stoka		
20. Gyventojų raštingumo (finansinio, skaitmeninio ir kt.) stoka		
21. Gyventojų laisvalaikio, užimtumo galimybių stoka		
22. Prasta gyventojų psichologinė ir emocinė būsena		
23. Diskriminacija ir nepakantumas socialiai pažeidžiamų asmenų grupėms		
Kita (nurodyti):		

10. B. Nurodykite, Jūsų nuomone, aktualiausias su ekonomikos plėtra, aplinkosauga susijusias problemas, prie kurių sprendimo galėtų prisidėti:

1) rengiama vietos plėtros strategija,

2) Jūsų organizacija/įmonė?

(1 pažymėkite Jūsų nuomone iki 5 aktualiausių problemų, prie kurių sprendimo prisidėtų VPS ir/ar Jūsų įmonė/organizacija. Pasirinkimai gali ir nesutapti)

	Vietos plėtros strategija	Jūsų įmonė/organizacija
1. Gyventojų įsidarbinimo galimybių stoka		
2. Gyventojų motyvacijos dirbti stoka (maži atlyginimai, nepasitikėjimas savimi)		
3. Gyventojų kvalifikacijos, profesinių žinių ir/ar patirties trūkumas		
4. Mažos vietos gyventojų pajamos		
5. Ūkio subjektų kooperacijos, partnerystės stoka		

6. Investicijų trūkumas		
7. Į tvarumą orientuotų verslų stoka		
8. Neišnaudojamas esamas turizmo infrastruktūros potencialas		
9. Turizmo paslaugų sezoniškumas		
10. Tausaus gamtos išteklių valdymo stoka, prisitaikymo prie klimato kaitos pokyčių stoka, aplinkosaugos problemos		
11. Rekreacinių ir/ar žaliųjų zonų stoka		
12. Mažėjanti biologinė įvairovė		
Kita (nurodyti):		

11. Kaip manote, kokias naujoves (inovacijas) galima būtų taikyti, siekiant spręsti 10 p. nurodytas problemas?

12. Ar Jūsų organizacija planuoja teikti paraišką vietos projekto finansavimui iš 2023-2027 m. vietos plėtros strategijos lėšų?

- Taip
 Ne
 Negaliu atsakyti

13. Pakomentuokite 10 klausimo atsakymą, nurodant, kokį projektą norėtumėte įgyvendinti.

14. Pasidalinkite kita aktualia informacija, kuri būtų reikšminga rengiant vietos plėtros strategiją?

Commented [KR2]: Nedėjau atsakymų, yra keli ir nieko įdomaus